

Vantaan suomenkielisen esiopetuksen ja 6-vuotiaiden perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma 1.8.2016 alkaen/ SA-V

VD/1024/12.00.01.02/2016

Taustaa

Opetushallitus on julkaissut 22.12.2014 Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet. Esiopetuksen järjestäjien tulee laatia ja hyväksyä omat paikalliset opetussuunnitelmansa ja ottaa ne käyttöön 1.8.2016 mennessä. Edellisen kerran Vantaan opetuslautakunta on hyväksynyt Vantaan esiopetuksen opetussuunnitelman osauudistuksen 14.3.2011 Opetushallituksen Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2010 mukaisesti.

Vantaalla on laadittu Opetushallituksen Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 mukaisesti kaupunkitasoinen opetussuunnitelma. Opetussuunnitelmassa noudatetaan Opetushallituksen Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 rakennetta ja käsittelyjärjestystä. Vantaan esiopetuksen opetussuunnitelma sisältää Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 kokonaisuudessaan.

Vantaalla 6-vuotiaiden perusopetukseen valmistavaa opetusta järjestää varhaiskasvatuksen tulosalue. Valmistava opetus järjestetään inklusiivisesti esiopetuksen ryhmissä. Opetushallitus on hyväksynyt maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet 13.11.2015. Perusopetukseen valmistavaa opetusta antavan opetuksen järjestäjän tulee laatia ja hyväksyä opetussuunnitelma noudattaen, mitä opetussuunnitelman perusteissa on määrätty. Aikaisemmin Vantaan perusopetukseen valmistavassa opetuksessa 6-vuotiaille on noudatettu omaa erillistä opetussuunnitelmaa (Opetuslautakunta 20.8.2012 § 18). Esiopetuksen opetussuunnitelmauudistuksen yhteydessä Vantaan 6-vuotiaiden valmistavan opetuksen opetussuunnitelma on yhdistetty Vantaan esiopetuksen opetussuunnitelmaan.

Opetussuunnitelmatyö

Syksyllä 2014 perustettiin kuntakohtainen yleissivistävän koulutuksen opetussuunnitelmatyön ohjausryhmä, joka toimii esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmatyön ohjausryhmänä. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii sivistystoimen apulaiskaupunginjohtaja. Ohjausryhmä luo ja määrittelee opetussuunnitelmatyön uudistamiselle yleiset linjat sekä ohjaa paikallista työtä. Yleissivistävän koulutuksen opetussuunnitelmatyön ohjausryhmään on nimetty jäseniksi varhaiskasvatuksen johtaja, perusopetuksen johtaja, nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja sekä ruotsinkielisen tulosalueen johtaja. Ohjausryhmässä on edustaja kultakin seuraavalta toimialalta tai organisaatiosta: sosiaali- ja terveystoimi, liikuntatoimi, kulttuuritoimi, nuorisotoimi, nuorisovaltuusto, VANVARY ry (Vantaan vanhempainyhdistysten alueyhdistys ry), VOAY (Vantaan opettajien ammattiyhdistys) sekä työelämän edustus. Opetuslautakunnasta ohjausryhmässä on kuusi jäsentä. Lisäksi ohjausryhmään kokouksiin osallistuvat käsiteltävän aiheen mukaan esittelijöinä tulosalueiden päälliköt ja/tai pedagogiset asiantuntijat. Ohjausryhmään on voitu kutsua myös muita asiantuntijoita.

Vantaan esiopetuksen opetussuunnitelmatyöstä on vastannut varhaiskasvatuksen johtoryhmän 20.2.2014 nimeämä esiopetuksen opetussuunnitelmatyöryhmä. Opetussuunnitelmatyöryhmään on kuulunut esiopetuksen opettajia, päiväkodin johtajia, konsultoiva erityislastentarhanopettaja sekä hallinnon työntekijöitä varhaiskasvatuksesta ja ruotsinkielisten palveluiden tulosalueelta. Työryhmän tehtävänä on ollut opetussuunnitelmatyön suunnittelu, toteutus ja arviointi. Erityisinä tavoitteina on ollut kytkeä valmistelutyö perusopetuksen opetussuunnitelmatyöhön sekä huomioida asiakkaiden osallistuminen opetussuunnitelman valmisteluun.

Vantaan esiopetuksen opetussuunnitelmaa on tehty yhteistyössä varhaiskasvatuksen henkilöstön, lasten ja huoltajien sekä Vantaan sivistystoimen yhteistyökumppaneiden kanssa. Varhaiskasvatuksen henkilöstö on osallistunut keväällä 2015 opetussuunnitelmahautoimoihin, joissa opetussuunnitelman sisältöä on pohdittu ryhmäkeskusteluissa. Varhaiskasvatuksen 4-6-vuotiaat lapset ovat osallistuneet opetussuunnitelmatyöhön päiväkodeissa tehtyjen tehtävien kautta. Tehtävissä lapset ovat päässeet toiminnallisilla tavoilla kertomaan ajatuksistaan esiopetuksesta. Lasten huoltajat ovat voineet osallistua opetussuunnitelmatyöhön joulukuusta 2014 asti avoimena olleen Uusi esiopetussuunnitelma

Vantaalle -blogin kautta. Blogissa on kuvattu opetussuunnitelmatyön edistymistä ja kerätty huoltajien mielipiteitä ja kommentteja kyselyiden avulla.

Opetussuunnitelmaa on tehty tiiviissä yhteistyössä perusopetuksen opetussuunnitelmatyöryhmän kanssa. Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmatyöryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti opetussuunnitelmallisen jatkumon merkeissä. Tiettyihin opetussuunnitelman kohtiin on kuvattu yhteisiä linjauksia ja toimintatapoja. Lisäksi opetussuunnitelman kirjauksiin liittyvää yhteistyötä on tehty Vantaan kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalveluiden kanssa.

Valtakunnalliset Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet ja Vantaan opetussuunnitelmakokonaisuus

Uuden opetussuunnitelman suurimmat uudistukset koskevat laaja-alaisen osaamisen käsitettä sekä opetuksen yhteisiä tavoitteita ja oppimiskokonaisuuksien muodostamista. Opetussuunnitelman myötä esiopetuksen yhdeksi tehtäväksi tulee kuuden laaja-alaisen osaamisen alueen kehittäminen. Esiopetuksen tavoitteet on koottu viiden tavoitealueen alle, joita toteutetaan muodostamalla eri laajuisia oppimiskokonaisuuksia. Opetuksessa pyritään eheyttämiseen ja lapsen mielenkiinnonkohteiden huomioitiin.

Työtapojen valinnassa korostetaan leikillisiä ja toiminnallisia työtapoja. Leikin merkitys oppimisessa korostuu ja työskentelyssä pyritään välttämään istumista ja pitkää paikallaoloa.

Oppimisympäristöä kehitetään ja arvioidaan säännöllisesti. Päiväkodin ulkopuolisten oppimisympäristöjen käyttöä korostetaan. Oppimisympäristöä laajennetaan toimimalla yhteistyössä esimerkiksi kirjasto-, liikunta- ja kulttuuripalveluiden kanssa.

Toimintakulttuurissa vahvistuu lasten ja huoltajien osallistuminen esiopetuksen suunnitteluun ja arviointiin. Kulttuurista monimuotoisuutta arvostetaan ja se näkyy lapsiryhmän toiminnassa. Liikkuvan elämäntavan merkitystä korostetaan. Eri toimijoiden välinen yhteistyö vahvistuu ja yhteistyömuodot on kuvattu opetussuunnitelmassa.

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet edellyttää opettajan oman työn entistä tarkempaa arviointia. Myös lasten itsearviointin merkitystä korostetaan. Arvioinnilla nähdään olevan kaksi tehtävää: opetuksen suunnittelu ja kehittäminen sekä lapsen hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen tukeminen. Esiopetuksessa lapsille ei aseteta yhteisiä oppimistavoitteita. Vantaan esiopetuksen rakenteissa arvioinnin merkitystä on vahvistettu. Lasten itsearviointin toteuttaminen on Vantaan esiopetuksessa vakiintunut työtapana.

Opetuslautakunta 15.2.2016 § 14

Varhaiskasvatuksen johtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteen mukainen Vantaan esiopetuksen opetussuunnitelma ja Vantaan valmistavan opetuksen opetussuunnitelma 6-vuotiaille
- b) ottaa Vantaan esiopetuksen opetussuunnitelma ja Vantaan valmistavan opetuksen opetussuunnitelma 6-vuotiaille käyttöön 1.8.2016

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet: Vantaan esiopetuksen opetussuunnitelma ja Vantaan valmistavan opetuksen opetussuunnitelma 6-vuotiaille 1.8.2016 alkaen

Täytäntöönpano: Varhaiskasvatuksen tulosalue

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:

Sanna Korpisalo, 0407741984, sanna.korpisalo2[at]vantaa.fi